

ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

मराठी विभाग

बी. ए. भाग - २

सत्र तिसरे व चौथे अभ्यासक्रम

July, 2022 onwards

सत्र	अभ्यासपत्रिका क्र.	कोर्स कोड	अभ्यासपत्रिकेचे नाव	श्रेयांक
तिसरे	तीन	DSC 1015 C1	कथा	04
तिसरे	चार	DSC 1015 C2	कविता	04
चौथे	पाच	DSC 1015 D1	नाटक	04
चौथे	सहा	DSC 1015 D2	कविता	04

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)

Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

July, 2022 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

- सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ (कथा)
सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ४ (कविता)
सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ५ (नाटक)
सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ६ (कविता)

उद्देश / Objective

मराठी भाषा आणि मराठी साहित्य : अध्ययन आणि अध्यापन

- विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याभ्यासाची रुची वाढविणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषा, मराठी साहित्याविषयीचे प्रेम, आस्था व उत्तरदायीत्वाची कर्तव्यभावना निर्माण करणे.
- विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा, साहित्याची परंपरा, लेखक व कवी यांची ओळख करून देणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये मातृभाषा, इतर भाषा, राष्ट्रीय एकात्मता आणि मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे.
- विद्यार्थ्यांचा शिक्षण प्रक्रियेत प्रत्यक्ष सहभाग व शोधकता वाढविणे.
- निबंध, ललित लेख, कथा, कविता व उपयोजन आणि सर्जन या विभागातून विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास घडविणे.
- विद्यार्थी उत्तम वाचक व लेखक बनावे, यासाठी त्यांच्या विचारक्षमतेला व कल्पनाशीलतेला अवकाश देणे.
- नाट्य, कला, चित्रपट, संगीत व पत्रकारिता याबाबत विद्यार्थ्यांची अभिरुची जागृत करणे.
- आकलन व लेखन विभागाचे उपयोजन करताना -
 - विद्यार्थ्यांच्या मनातील सामाजिक, सांस्कृतिक जडणघडणीसाठी वैचारिक व भावनिक कल्पना बीजाला रुजविणे.
 - विद्यार्थ्यांच्या मनात फुटलेल्या अंकुरांचे भरण-पोषण करणे.
 - विद्यार्थ्यांना स्वकौशल्यावर विकसित होण्याची दिशा देणे.
 - आकलन, लेखन व प्रात्यक्षिकाच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांची उपयोजनशीलता, सृजनशीलता, सर्जनशीलता व

व्यवसायभिमुखता वाढविणे.

ई. विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्वाचा सर्वांगीण विकास घडवून त्याला विविध परीक्षा, स्पर्धापरीक्षा यासाठी मध्यम बनविणे.

१०. अध्यापन पद्धती :

१. व्याख्यान, विश्लेषण, प्रश्नोत्तरे.
२. गृहपाठ, घटक चाचणी, गटचर्चा, तोंडी परीक्षा.
३. प्रात्यक्षिक, भाषा प्रयोग शाळा, ppt , ict ,
४. प्रसारमाध्यम, द्रुकश्राव्य साधन, संगणक प्रणाली.
५. विशेष तज्ञांचे व्याख्यान, मुलाखत, प्रश्नावली
६. महत्त्वाचे टीपण देणे.
७. ग्रंथालयीन साधनांचा वापर : ग्रंथ, मासिक, साप्ताहिक, वृत्तपत्र, विविध कोश.
८. स्थळभेट, सहल : अभ्यासपत्रीकेच्या अनुषंगाने
९. विद्यार्थ्यांच्या या लेखनाचा वार्षिक नियतकालिक, भितीपत्रिका, काव्यवाचन, भाषण, वादविवाद स्पर्धा यासाठी उपयोजित करणे.

POs

- PO 1. - मानवी मूल्यांचे पालन करण्याची क्षमता
PO 2. - जबाबदार आणि संवेदनशील नागरिक
PO 3. - समाजसेवेची भक्ती
PO 4. - गंभीर विचार आणि ज्ञानाचा उपयोग
PO 5 - सामुदायिक कार्य आणि जागतिक कार्यात व्यस्तता

PSO's

- PSO 1- मराठी साहित्याची ओळख करून देऊन विद्यार्थ्यांच्यात आवड निर्माण करणे.
PSO 2. व्याकरण कौशल्याद्वारे भाषेची सुधारणा घडवून आणणे -
PSO 3 - भाषेची संकल्पना, स्वरूप, उत्पत्ती, वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व समजावणे .
PSO 4 - विद्यार्थ्यांच्यातील सृजनशीलतेचा आणि सर्जनशीलतेचा विकास करून त्यांना रोजगाराच्या संधी निर्माण करणे

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)

July, 2022 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Course (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र - तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ - कथा

Sub. Code- **DSC 1015 C1**

COs

CO 1 - आधुनिक मराठी कथेचे स्वरूप आणि परंपरेची ओळख

CO 2 - मराठी कथेतून अभिव्यक्त झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय

CO 3 - मराठी कथेचे सामाजिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन

CO 4 - विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित व सर्जनशीलतेचा विकास

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	आसाराम लोमटे १. होरपळ २. चिरेबंद	15	1
विभाग 2 Module II	निरजा १. पावसात सूर्य शोधणाऱ्या मुलीची गोष्ट २. ओल हरवलेली माती	15	1
विभाग 3 Module III	किरण येले १. मोराची बायको २. साईन आऊट	15	1
विभाग 4 Module IV	उपयोजित मराठी १. भाषांतर : तंत्र आणि स्वरूप २. हिंदी/इंग्रजी उतान्याचे मराठी भाषांतर (प्रात्यक्षिक)	15	1

साधन ग्रंथसूची

१. आसाराम लोमटे - 'ईडा पीडा टळो', शब्द पब्लिकेशन, मुंबई
२. आसाराम लोमटे - 'आलोक', शब्द पब्लिकेशन, मुंबई
३. निरजा - 'पावसात सूर्य शोधणारी माणसं', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
४. निरजा - 'ओल हरवलेली माती', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
५. किरण येले - 'मोराची बायको', ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई

संदर्भ ग्रंथसूची

१. डॉ. मधुकर मोकाशी - 'भाषांतर चिकित्सा', स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २०१२
२. कल्याण काळे, अंजली सोमण - 'भाषांतरमीमांसा', चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
३. सदा कऱ्हाडे - 'भाषांतर', लोकवाडमयगृह, मुंबई
४. प्रभा गणोरकर (संपा.) - 'वाडमयीन संज्ञा संकल्पना कोश', ग. रा. भटकळ फाउंडेशन, मुंबई

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks (35)

		Marks
Q.1	योग्य पर्याय निवडा	05
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप Marks (15)

- 1) गृहपाठ (Home Assignment) 08
- 2) घटक चाचणी (Unit Test) 07

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

July, 2022 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र तिसरे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ४ कविता

Sub. Code- DSC 1015 C2

COs

CO 1 - आधुनिक मराठी कवितेचे स्वरूप आणि परंपरेची ओळख

CO 2 - मराठी कवितेतून अभिव्यक्त झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय

CO 3 - मराठी कवितेचे सामाजिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन

CO 4 - विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित व सर्जनशीलतेचा विकास

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	भा. रा. तांबे १. डोळे हे जुलमी गडे ✓ २. नववधू प्रिया मी बावरेते ✓ ३. जन पळभर म्हणतील ✓ ४. घर राहिले दूर ✓ ५. प्रणयप्रभा ✓	15	1
विभाग २ Module II	बा. भ. बोरकर १. तेथे कर माझे जुळती ✓ २. प्रतिभेस ✓ ३. पुनवेची रात ✓ ४. पागल हो क्षण ✓ ५. माही पुण्याची मोजणी शीत लुसे गातां गातां	15	1
विभाग ३ Module III	इंदिरा संत १. निळा पारवा ✓ २. नको नको रे पावसा ✓ ३. किती दिवस मी ✓ ४. डोंगरावरी गाव ✓ ५. शेला ✓	15	1

विभाग ४ Module IV	उपयोजित मराठी १. कार्यालयीन पत्रलेखन : तंत्र व स्वरूप २. कार्यालयीन पत्रलेखन (प्रात्यक्षिक)	15	1
----------------------	---	----	---

साधन ग्रंथसूची

१. भा. रा. तांबे - 'प्रणयप्रभा', व्हीनस प्रकाशन, पुणे.
२. बोरकरांची समग्र कविता, खंड १ आणि खंड २, देशमुख आणि कंपनी, प्रा. लि. पुणे
३. इंदिरा संत - 'गभीरशीम', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
४. अरुणा ढेरे - 'इंदिरा संतांची समग्र कविता', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
५. वासुदेव गोविंद मायदेव (संपा.) - 'भा. रा. तांबे यांची समग्र कविता', केशव भिकाजी ढवळे प्रकाशन, पुणे
६. इंदिरा संत - 'रंगबावरी', मौज प्रकाशन, मुंबई
७. इंदिरा संत - 'मृगजळ', मौज प्रकाशन, मुंबई
८. इंदिरा संत - 'शेला', जय हिंद प्रकाशन, मुंबई

संदर्भ ग्रंथसूची

१. डॉ. प्रभाकर घोडके - 'इंदिरा संत यांचे काव्यसौंदर्य', यशोदीप प्रकाशन, पुणे.
२. सुनीता देशपांडे - 'इंदिरा संत यांची कविता', राजहंस प्रकाशन, पुणे
३. ल. रा. नसिराबादकर - 'व्यावहारिक मराठी', फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. श्रीनिवास हवालदार - 'मराठीतील काव्यरंग', कॉन्टीनेंटल प्रकाशन, मुंबई

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 35

		Marks
Q.1	योग्य पर्याय निवडा	05
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप Marks - 15

- 1) गृहपाठ (Home Assignment) 08
- 2) घटक चाचणी (Unit Test) 07

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi

July, 2022 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC)

सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ५. (आधुनिक गद्य - नाटक)

Sub. Code - DSC 1015 D1

पाठ्यपुस्तक : 'अधांतर' - जयंत पवार

COs

- CO 1 - आधुनिक मराठी नाटकाचे स्वरूप आणि परंपरेची ओळख
CO 2 - जयंत पवार यांच्या नाटकातून अभिव्यक्त झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय
CO 3 - मराठी नाटकाचे सामाजिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन
CO 4 - विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित व सर्जनशीलतेचा विकास

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	१. नाटक म्हणजे काय? २. नाट्य परंपरेचा परिचय ३. नाटकाचे मूल्यमापन (वाङ्मयीन, प्रयोगात्मक)	15	1
विभाग २ Module II	१. लेखक परिचय : जयंत पवार २. अधांतर : आशय, संवाद, पात्रचित्रण ३. अधांतर : संवाद, पात्रचित्रण	15	1
विभाग ३ Module III	१. अधांतर : भाषाशैली २. अधांतर : प्रयोगशीलता ३. अधांतर : रंगसूचना	15	1
विभाग ४ Module IV	उपयोजित मराठी १. संवादलेखन : तंत्र व स्वरूप २. संवादलेखन (प्रात्यक्षिक)	15	1

साधन ग्रंथसूची

१. जयंत पवार - 'अधांतर', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

संदर्भ ग्रंथसूची

१. डॉ. किशोर सोनवणे - 'अधांतर : एक आकलन', प्रशांत प्रकाशन, जळगाव, २०१६
२. ल. रा. नसिराबादकर - 'व्यावहारिक मराठी', फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
३. वसंत आबाजी डहाके - 'मराठी नाटक आणि रंगभूमी', पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 35

		Marks
Q.1	योग्य पर्याय निवडा	05
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप Marks 15

- 1) गृहपाठ (Home Assignment) 08
- 2) तोंडी परीक्षा (Oral) 07

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
July, 2022 onwards

Class : B. A. II

Discipline Specific Elective (DSE) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE)

सत्र - चौथे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ६. कविता

Sub. Code- DSC 1015 D2

COs

- CO 1 - आधुनिक मराठी कवितेचे स्वरूप आणि परंपरेची ओळख
CO 2 - मराठी कवितेतून अभिव्यक्त झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय
CO 3 - मराठी कवितेचे सामाजिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन
CO 4 - विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित व सर्जनशीलतेचा विकास

विभाग / Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	नामदेव ढसाळ १. रक्तात पेटलेल्या अगणित सूर्यांनो २. रस्त्याच्या कडेकडेने ३. येथला प्रत्येक हंगाम ४. बाप, वडारी आणि मी ५. अजून थोडा वेळ	15	1
विभाग २ Module II	वसंत आबाजी डहाके १. महानगर २. पुस्तकांतील किडा ३. रस्ते ४. मृगजळ ५. माझ्या लोकांचा आकांत	15	1
विभाग ३ Module III	प्रज्ञा लोखंडे १. कसला मोर्चा आहे हा? २. मोनालिसा ३. इमला ४. चंद्र हाती यावा म्हणून ५. कोकिळा	15	1

विभाग ४ Module IV	उपयोजित मराठी १. इतिवृत्तलेखन : तंत्र व स्वरूप २. इतिवृत्तलेखन (प्रात्यक्षिक)	15	1
----------------------	---	----	---

साधन ग्रंथसूची

१. नामदेव ढसाळ - 'गोलपिठा', लोकवाडमयगृह, मुंबई
२. सतीश काळसेकर, प्रज्ञा लोखंडे (संपा.) - नामदेव ढसाळ यांची निवडक कविता, शब्द पब्लिकेशन, मुंबई
३. वसंत आबाजी डहाके - 'चित्रलिपी', लोकवाडमयगृह, मुंबई
४. वसंत आबाजी डहाके - 'योगभ्रष्ट', मौज प्रकाशन, मुंबई
५. प्रज्ञा लोखंडे - 'मी भिडवू पाहतेय समग्राशी डोळा', ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई
६. प्रज्ञा लोखंडे - 'अंतस्थ', डिपल प्रकाशन, मुंबई

संदर्भ ग्रंथसूची

१. डॉ. नीलकंठ शेंरे - 'नामदेव ढसाळ यांचे चिंतन', सुविद्या प्रकाशन, पुणे
२. वसंत पाटणकर - 'नामदेव ढसाळ यांची कविता : जगण्यातील समग्रतेचा शोध', शब्द पब्लिकेशन, मुंबई

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 35

		Marks
Q.1	योग्य पर्याय निवडा	05
Q.2	विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.3	विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.4	विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	08
Q.5	विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	06

अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप Marks - 15

- 1) गृहपाठ (Home Assignment) 08
- 2) तोंडी परीक्षा (Oral) 07

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
July, 2022 onwards

Skill Enhance Course (S. E. C.)

Class : B. A. II

प्रसार माध्यमे आणि लेखन कौशल्य

Sem - III & IV

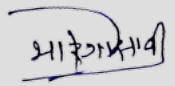
COs

- CO 1 - मुद्रित, दृक-श्राव्य, समाज माध्यमांतील लेखनकौशल्यांचा आणि प्रशासकीय कौशल्यांचा परिचय
CO 2 - प्रसार माध्यमातून अभिव्यक्त झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय
CO 3 - सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय आणि वाड्यामयीन जाणिवांचे मूल्यमापन
CO 4 - विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित व सर्जनशीलतेचा विकास

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	मुद्रित माध्यमे आणि लेखन कौशल्य १. संपादकीय लेखन २. स्तंभलेखन ३. बातमीलेखन ४. जाहिरातलेखन ५. वाचकांचा पत्रव्यवहार	15	1
विभाग २ Module II	दृक-श्राव्य माध्यमे आणि लेखन कौशल्य १. आठवणीपर लेखन २. स्थलवर्णन लेखन ३. व्यक्तिचित्र लेखन	15	1
विभाग ३ Module III	समाज माध्यमे आणि लेखन कौशल्य १. ब्लॉग लेखन (BLOG) २. व्लॉग (VLOG) ३. पार्श्व निवेदन लेखन	15	1
विभाग ४ Module IV	प्रशासन आणि लेखन कौशल्य १. आवक-जावक नोंदी २. पत्रव्यवहार ३. इतिवृत्त ४. टिप्पणी लेखन	15	1

(टीप - SEC ची प्रश्नपत्रिका प्रत्येक सत्रात २५ गुणांची असून बहुपर्यायी असेल.)

प्रा. बी. के. गोसावी
CHAIRMAN
BoS MARATHI
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(AUTONOMOUS)